

Elke dag, samen verder

Heb je, zoals ik, soms een film die blijft hangen bij je? Waarin een personage een bijzonder ontwikkeling meemaakt die je raakt? We beginnen vandaag daarom met de personage Phil Connors uit de komische film Groundhog Day; wie kent deze film? Phil Connors is een bijzonder onsympathieke weerman. Hij vertrekt uit de stad met twee collega's naar een dorpje in de bush-bush om the 'groundhog' verhaal te filmen. Phil beledigt iedereen en denkt alleen aan zichzelf. Door een vreemde speling van het lot beleeft hij bewust dezelfde dag steeds opnieuw in dat afgelegen dorpje. Voor de anderen is er niets aan de hand, en Phil voelt zich snel geïsoleerd, elke dag met hetzelfde startpunt als de dag daarvoor. Hij probeert alles om de dag om te zetten naar zijn zin. Na veel vallen en opstaan, slaat Phil uiteindelijk een andere weg in. Hij leert zich te verbinden met de mensen om hem heen, en ontwikkelt zich tot iemand die door iedereen in het dorp wordt gerespecteerd. Waarom juist Phil op deze dag, in deze preek? Ik moest aan hem denken toen ik in het tweede hoofdstuk van het boek Handelingen een passage las waarin de eerste Jezus-volgelingen leefden iedere dag samen, vol liefde, en stonden in de gunst bij het 'hele volk'.

Handelingen 2, beginnen met vers 41 luidt als volgt: 41Degenen die zijn woorden aanvaardden, lieten zich dopen; op die dag breidde het aantal leerlingen zich uit met ongeveer drieduizend. Ze wijdden zich trouw aan het onderricht dat de apostelen gaven, aan de onderlinge gemeenschap, het breken van het brood en het gebed. De vele tekenen en wonderen die de apostelen verrichtten, vervulden iedereen met ontzag. Allen die tot geloof gekomen waren, bleven bijeen en hadden alles gemeenschappelijk. Ze verkochten hun eigendommen en bezittingen en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden. Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde. Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. De Heer breidde hun aantal dagelijks uit; steeds meer mensen werden gered.

De manier waarop de christenen in de eerste eeuw samen het leven deelde was aantrekkelijk voor de mensen om hen heen, en leidde tot groei van de kerk. Wat waren de voor anderen zichtbare aspecten van hun leven samen? Ze waren toegewijd aan de leer van de apostelen, ze deelden hun bezittingen, ze hebben veel gebeden, en er was ontzag voor wat de Heilige Geest deed in tekenen en wonderen. Misschien kunnen we het eenvoudig samenvatten:

Alles wat ze deden elke dag was gericht om een doel: om hen samen te helpen dicht bij Jezus te blijven en hem te volgen.

En, ik moest zelf steeds denken aan het eenvoudig gebeds-liedje uit de Jesus-movement musical 'godspell', begin jaren 70: Day by Day. (Ik zal het lied laten horen aan het eind vd dienst.)

Day by day, day by day,
O dear Lord three things I pray:
To see thee more clearly
To love thee more dearly,
To follow thee more nearly
Day by day.

Het liedje laat zien de basis van onze leven samen als gemeente:

::::::: Iedere dag samen wandelen met de Heer, leren van hem, hem aanbidden, groeien in liefde, en dat uitdragen in de wereld.:::::::

Elke dag aten de eerste volgelingen hun maaltijden samen in een geest van eenvoud en vol vreugde. En ze hebben ook samen ‘het breken van het brood’ gedeeld— wat in wezen betekent: het delen van Jezus, het brood des levens. De discipelen leerden de dieper betekenis tijdens het Laatste Avondmaal, toen Jezus zei: ‘Elke keer dat je dit brood eet, denk dan aan mij.’

Er zijn meer vermeldingen van brood in de Bijbel. Laten we kijken in Marcus 6, waar brood een belangrijke rol speelt. Laten we dat samen lezen, van vers 31 tot en met 39.

Jezus zei tegen zijn leerlingen, ‘Ga nu mee naar een eenzame plaats om alleen te zijn en een tijdje uit te rusten.’ Want het was een voortdurend komen en gaan van mensen, zodat ze zelfs niet de kans kregen om te eten. Ze voeren met de boot naar een afgelegen plaats, om daar alleen te kunnen zijn. Maar hun vertrek werd opgemerkt, en velen herkenden hen; uit alle steden haastten de mensen zich over land naar die plaats en ze kwamen er nog eerder aan dan Jezus en de apostelen. Toen Hij uit de boot stapte, zag Hij een grote menigte en voelde medelijden met hen, want ze waren als schapen zonder herder, en Hij onderwees hen langdurig. Toen er al veel tijd was verstreken, kwamen zijn leerlingen naar Hem toe en zeiden: ‘Dit is een afgelegen plaats en het is al laat. Stuur hen weg, dan kunnen ze naar de dorpen en gehuchten in de omtrek gaan om eten voor zichzelf te kopen.’ Maar Hij zei: ‘Geven jullie hun maar te eten!’ Ze vroegen Hem: ‘Moeten wij dan voor tweehonderd denarie brood gaan kopen om hun te eten te geven?’ Toen zei Hij: ‘Hoeveel broden hebben jullie bij je? Ga eens kijken.’ Ze gingen kijken en zeiden: ‘Vijf, en twee vissen.’ Hij zei tegen hen dat ze de mensen opdracht moesten geven om in groepen in het groene gras te gaan zitten.

Alles draait in dit verhaal om Jezus’ liefde voor de mensen, vol medelijden, want hij zag de mensen waren ‘als schapen zonder herder’. Vandaag wil ik me vooral richten op hoe Jezus de taak van herder op zich neemt—voor alle mensen. Als we het verhaal van de brood en vissen horen, gaat het eigenlijk om de voorziening van de goede Herder. We moeten aan de goeder herder in Psalm 23 denken. Vandaag beperken we ons tot de eerste drie verzen van Psalm 23.

De HEER is mijn herder, het ontbreekt mij aan niets.
Hij laat mij rusten in groene weiden,
En voert mij naar vredig water,
hij vernieuwt mijn leven,
hij leidt mij op de rechte paden, omwille van zijn naam.

Wat is goed herderschap?. De goede herder geeft de schapen wat ze nodig hebben. Overdag heeft Hij voor hen een veld gevonden met zacht, heerlijk gras. Hij heeft een veilige plek voor hen uitgezocht om te drinken. Deze rustige omgeving is een plek waar de schapen verfrissing ervaren, wat in de psalm wordt beschreven als het ‘vernieuwen van hun leven’ of het ‘herstellen van hun ziel’. Aan het einde van elke dag brengt hij ze samen op een veilige plek. Maar de herder die hen in veiligheid brengt, leidt hen ook weer uit: onder zijn leiding, gaan ze naar nieuwe weiden. Schapen met een goede herder horen een dierbare stem; ze herkennen zijn stem en luisteren graag en goed, want ze weten het: dan gaat het goed met hen!

Wat zijn de overeenkomsten tussen de psalm, het leven van de eerste volgelingen van Jezus, en het verhaal van de brood en vissen? Jezus, die in de boot met zijn leerlingen aankomt, ziet de menigte op hem wachten. Die zijn in ‘overlevingsstand’: Ze snaken naar hoop, maar zitten vast in alledaagse zorgen. Met andere woorden, Jezus ziet hoe ‘uit balans’ ze zijn. Iedereen heeft last van af en toe uit balans te raken. God ziet onze behoeften en is onder ons gekomen, vol genade, medelijden en troost. Daarom trok Jezus zich ook met de discipelen terug, en daarom besteedt hij de dag aan het onderwijzen van hen over Gods grote koninkrijk van ‘ons allen samen’.

In Handelingen 2 zien we mensen die in balans blijven, mensen die elke dag samen ervaren het goede leven dat vriendschap met God geeft. De psalm helpt ons beter begrijpen wat goed leven inhoudt. Net

zoals de herder in de psalm niet op één plek blijft met zijn schapen, zo zorgt Jezus voor de groei van zijn volgelingen. Jezus brengt ons zowel een gevoel van comfort en veiligheid als dat hij ons meeneemt om van hem te leren hoe hij de dingen graag doet – zijn rechte wegen. (Hij leidt mij in rechte wegen) 'Rechte wegen' is een manier om het woord rechtvaardigheid te vertalen. 'Rechte wegen' zijn wegen die overeenkomen met het karakter van God, paden die leiden naar waar hij graag heen wil.

Een schaap in balans is dus elke dag voorzien van zowel de liefdevolle zorg van de erder als zijn liefdevolle leiding. Het is even wennen om nieuwe paden in te slaan, en Jezus leidde zijn discipelen vaak uit hun comfortzone. Wat ze dachten nodig te hebben, en te willen, was gewoon even ontsnappen aan de hectiek van hun leven – gewoon bij Jezus zijn. Bovendien hadden ze net gehoord dat hun vriend Johannes de Doper was onthoofd. Heftig. Ze moesten dat allemaal verwerken. Dus wanneer Jezus hen meeneemt in de boot om uit te rusten, kun je zeggen dat ze behoorlijk uit balans waren en hadden hem echt nodig. Niemand ontgroeit de behoefte aan troost en rust in hun leven. Maar we willen niet alleen maar in onze comfortzone blijven, toch?

Naarmate de dag vordert, voelen de discipelen zich ongerust over de menigte. Dus spreken ze met Jezus over wat ze zien. Herken je dat gevoel wel, dat je je eigen plan aan God presenteert? "Plan A, aub, Heer". Ze vertellen Jezus dat hij de menigte weg moet sturen zodat ze zelf hun eten kunnen gaan halen. Jezus geeft hen vervolgens een tegenvoorstel: "Geef ze zelf te eten." Hij zegt in wezen: "Jullie idee om ze weg te sturen, het past niet bij mij." Jezus nodigt hen uit om deel te nemen aan zijn inclusieve manier van denken.

'Geef ze zelf iets te eten'. He? En omdat het zo'n absurd idee lijkt, antwoorden ze hem bijna alsof ze denken dat hij een grapje maakt – want zij weten, en hij weet het natuurlijk ook, dat ze zo'n taak onmogelijk alleen kunnen volbrengen: "Ja, goed, Heer: zullen we dan zelf een grote afstand afleggen en veel geld uitgeven --dat we trouwens niet hebben --om (op de een of andere manier) al het voedsel mee terug te nemen dat we nodig hebben voor die duizenden mensen?" Hun antwoord op Jezus' voorstel is eigenlijk 'Kan gewoon niet'. En misschien zien ze de humor ervan pas echt in als ze het hardop zeggen. En misschien heeft Jezus ook meegelachen. We weten het niet.

Maar het geeft ons hoop, want het is waar: we kunnen niet alleen verantwoordelijkheid dragen voor alle problemen die op ons afkomen. Kan gewoon niet! Wat wel kan is onze zorgen met Jezus delen en naar hem luisteren, bereid om samen met hem uit te stappen waar hij ons leidt. Jezus geeft hen een tweeledige aanpak: 'wat hebben jullie?', en 'Ga kijken'. Kort samengevat: ze bewegen mee met zijn voorstel, en brengen vijf broden en twee vissen terug; Jezus betreft de leerlingen bij de uitvoering, en er komt een wonder. Ze leren hierdoor dat Jezus zelf de bron is, en dat zijn liefde brengt veel goeds.

Door hen te vragen: 'Wat hebben jullie?' En 'ga kijken', helpt Jezus hen inzien dat ze niet alleen aangewezen zijn op de relatief kleine dingen die ze hem kunnen aanbieden. Wanneer ze Jezus geven wat ze hebben, is dat een teken dat ze hem vertrouwen, dat ze nu hoop hebben: alles wat ze Jezus brengen, zal door Hem gebruikt worden om in de behoefte te voorzien. In het verhaal van de brood en vissen zien we dat de discipelen hebben veel meer in handen dan ze denken: ze hebben ook een steeds groeiend vertrouwen in Jezus. Jezus geeft hun hier een doel: met zijn liefde, zijn hoop de wereld in dragen.

Denk aan hoe de eerste volgelingen, in Handelingen, hebben geleerd dit in de praktijk te brengen: elke dag, met ogen samen gericht op Jezus, alles delen met elkaar. Ik moet hierbij denken aan het klassieke verhaal van Lans over zijn grootmoeder, die zei: "Ik kan veel doen; ik kan voor je bidden!" Één les die we hieruit kunnen trekken, is dat we Jezus de ruimte mogen geven om te werken zoals Hij wil. Onze ideeën over wat er moet gebeuren, zijn niet altijd Zijn wegen. Dus wanneer we bidden, is het goede zaak om

Gods vrijheid te erkennen en hem te danken voor Zijn wegen. Bidden doet veel met onze harten: aan zijn voeten proeven wij zijn liefde, die ons raakt en transformeert.

De discipelen hebben dit ook niet meteen geleerd! Maar toen ze zich met de Heilige Geest verbonden, (lezen we in Handelingen 2), ontstond er een diepe, liefdevolle band tussen hen. En dat leidde tot een ander kijk op het leven, steeds meer lijkend op Jezus, waarin liefde ons beweegt tot een praktisch 'handen uit de mouw' houding. En dit liefde, samen met dankbaarheid dat ze bezig mochten zijn om Gods koninkrijk uit te beelden in hun wereld, inspireerde hen tot meer geloof in de God die ons allen verbindt. En dat leidde tot vreugde.

Het is één van de mooiste dingen van vriendschappen en huisgroepen, waarin we zien hoe praktisch we kunnen zijn in liefde tonen. Jezus geeft ons aan elkaar en blijft ons zijn liefde, energie en hoop geven.

Johannes 15:11 Ik vertel jullie al deze dingen omdat ik wil dat jullie dezelfde vreugde voelen als ik, ik wil dat jullie vreugde volmaakt is. Ik geef jullie deze regel: Houd van elkaar, net zoals ik van jullie houd.

Wat Jezus betreft gaat liefde voor elkaar hand in hand met zijn vreugde. Het is een aantrekkelijke combinatie, waar we ons voor uit mogen strekken. Jezus nodigt ons uit om met hem op te trekken, van hem te leren. In de film Groundhog Day zagen we de verbluffende, langdurige en soms hilarische transformatie van Phil Connors. De verandering kwam geleidelijk van binnenuit, en als ik een keerpunt moest aanwijzen zou ik zeggen dat de verandering kwam voort uit het mededogen dat Phil voelde op een gegeven moment voor een bejaarde man in nood dat hij steeds tegenkwam. Phil besepte ineens dat hij zelf iets praktisch kon doen voor die man. Deze dag, dacht Phil, zal anders lopen. Hij had hoop.

Jezus lijkt de discipelen, ons, uit te nodigen om samen met hem die plek van mededogen binnen te treden, om hem de goede dingen toe te vertrouwen die hij in ieder van ons heeft gelegd. In Handelingen 2 zien we de eerste gelovigen 'geven aan anderen naar behoefte'. De eerste gelovigen, geleid door de Geest, waren opgebouwd door met een open hart te luisteren naar Gods stem en samen op te trekken. Elke dag zagen ze de behoeften van anderen en reageerden door eropuit te trekken om te doen wat ze konden, erop vertrouwend dat God hun inspanningen zou vermenigvuldigen. Zoals ik vaak Zoë hoor zeggen: 'het is toch makkelijker om een rijdende auto te besturen dan een geparkeerde'. God leidt ons: onze goede herder brengt ons bij elkaar, troost ons, geeft ons richting en wijst ons liefdevol de weg. Het resultaat gezien in Handelingen was innerlijke balans, gekenmerkt door vreugde door samen het leven te delen in gemeenschap met God en met elkaar.

De noden in deze wereld zijn groot. Maar als we in verbinding met Jezus in balans met elkaar kunnen blijven, mogen we --net als zijn eerste volgelingen-- uitstappen om bij te dragen waar we kunnen. We zijn dus met Jezus in staat om hoop te brengen voor een wereld in nood. Dus, nu we het einde van deze preek naderen, wil ik graag enkele van de grotere noden in ons eigen leven aan God voorleggen. Het is heel belangrijk om onze ogen gericht te houden op Jezus: Hij geeft ons zijn vertrouwen en zal ons de kracht en hoop geven om deze uitdagingen aan te gaan. Onvervulde noden kunnen patronen creëren waarin we vast komen te zitten.

De afgelopen twee weken heb ik een aantal krantenartikelen gelezen waarin verschillende noden worden genoemd, en de meeste daarvan suggereren ook oplossingen, of manieren om deze noden aan te pakken, wat ik erg hoopvol vind... (op scherm fotos van de artikelen verschijnen, op elkaar) we gaan zo meteen bidden. Ik zal een paar van deze grotere noden noemen – waar ieder van ons mee te maken

kan krijgen, voor onszelf of voor dierbaren. En elke keer dat ik er één noem en een kort gebed uitspreek, mag u dat gebed in uw hart meebidden. Zullen we samen bidden?

>> Sommigen van ons zijn misschien 'in de cloud' terechtgekomen, gevangen door sociale media of andere dingen die ons een gevoel van isolement en eenzaamheid geven. **We hebben verbinding nodig. Heer, U houdt van ons zoals we zijn, en vandaag wenden we ons opnieuw tot U, onze bron.

>> Sommigen van ons zijn misschien gepest en buitengesloten, en we weten niet hoe we een beter zelfbeeld kunnen ontwikkelen. ** We moeten onszelf door Uw ogen zien, Heer, om te weten hoe waardevol we voor U zijn. Zegen ons zodat we onszelf en elkaar kunnen zien zoals U ons ziet.

>> Sommigen van ons worstelen misschien met de donkere wolken die boven ons hoofd hangen; we zijn bang en voelen ons hopeloos. Het is moeilijk om je geen zorgen te maken in een wereld in nood. ** Heer, U geeft om onze worstelingen; U geeft nooit de hoop op in wat U hebt geschapen. Geef ons vandaag opnieuw perspectief en mededogen. Help ons te zien wat we praktisch kunnen doen, met u, om uw liefde vandaag uit te dragen. Dank U, Heer, dat U kunt gebruiken wat wij aanbieden; wij vertrouwen erop dat U het vermenigvuldigt om ons allen te zegenen. Amen.

Filmpje met day by day 2x